بسمه تعالی

گزارش دوره چهاردهم طرح شاخص مدیران خرید (PMI) ساختمان – آبان ۱۳۹۹

معاونت پشتیبانی، برنامه ریزی و تحقیقات

عدد شامخ آبان ۱۳۹۹ : ۵۰,۷۸

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های متنوع و گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص PMI(Purchasing Manager's Index) که در فارسی به اختصار "شامخ" نامگذاری شده است، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. درحال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. در ایران نیز اجرای این طرح توسط اتاق بازرگانی ایران در بخش صنعت از مهرماه سال ۹۷ آغاز گردید. نتایج این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های ساختمان، صنعت و خدمات ارائه می‌دهد.

ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و درحال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب‌وکارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- به‌صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی ، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده ویا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۰/۵ و گزینه کمتر ازماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل‌ضرب درصد پاسخگویان به هریک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. درنهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه" بدتر شده است" و"بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است.

اتاق تعاون ایران برای نخستین بار در کشور از مهرماه ۱۳۹۸ نسبت به اجرای طرح شامخ ساختمان اقدام نموده که نتیجه آن بصورت ماهانه توسط مرکز آمار اتاق تعاون ایران منتشر خواهدشد. در همین راستا محاسبه شامخ ترکیبی کل اقتصاد، با همکاری سه اتاق بازرگانی، تعاون و اصناف در حال انجام است.

چکیده:

در محاسبه عدد شامخ بخش ساختمان ، با توجه به اینکه پرسش اول بالاترین تاثیر را در معیار سنجش کل دارا بوده و بر اساس مطالعات صورت گرفته، رویکرد بکار رفته در محاسبه شاخص کل ساختمان برخی دیگر از کشورها نیز موید این مطلب است؛ لذا عدد شامخ کل برابر با عدد شامخ پرسش اول در نظر گرفته شده‌است. نتایج ذیل با نظرسنجی از مدیران عامل و یا نمایندگان آن‌ها در شرکت های فعال ساختمانی منتخب، در آبان ماه بدست آمده است.

- عدد شامخ کل (۵۰,۷۸)، نشان‌دهنده کاهش سرعت بهبود وضعیت صنعت ساختمان در آبان ماه نسبت به ماه قبل (۵۳,۱۳) است زیرا شاخص میزان فعالیت های انجام شده نسبت به ماه گذشته اندکی کمتر شد.
- شاخص سرعت انجام سفارشات در این ماه (۴۸,۴۴) نسبت به ماه قبل (۴۶,۸۸) اندکی افزایش یافت.
- شاخص"میزان بکارگیری نیروی انسانی و نیز میزان شاخص موجودی مواد اولیه " در مقایسه با ماه قبل، روند افزایشی را تجربه نمودند.
- شاخص میزان سفارشات جدید با رقم (۳۷,۵) نسبت به ماه قبل کاهش یافت.
- شاخص "انتظارات تولید در ماه آینده" امیدواری فعالان اقتصادی نسبت به ثبات نسبی (۵۰,۷۸) وضعیت بخش ساختمان در آذر ماه را نشان می‌دهد.

جدول۱: مولفه های شامخ ساختمان در مهر و آبان۹۹

شاخص	آبان ۹۹	مهر ۹۹
شامخ کل ساختمان	۵۰,۷۸	۵۳,۱۳
میزان فعالیت‌های انجام شده (تولید ،ارائه خدمات و...)	۵۰,۷۸	۵۳,۱۳
میزان سفارشات جدید مشتریان	۳۷,۵	۵۰
سرعت انجام وتحویل سفارش و یا فرآیند کار	۴۸,۴۴	۴۶,۸۸
موجودی مواداولیه یا لوازم خریداری‌شده	۴۸,۴۴	۴۴,۵۳
میزان استخدام وبکارگیری‌نیروی‌انسانی	۵۳,۹۱	۴۹,۲۲
قیمت خرید مواداولیه یا لوازم موردنیاز	۸۵,۹۴	۹۷,۶۶
موجودی محصول نهایی درانبار و یا کارهای معوق و ناتمام	۳۶,۷۲	۴۳,۷۵
میزان صادرات کالا یا خدمات	۴۶,۸۸	۴۵,۳۱
قیمت محصولات تولیدشده(خدمات ارائه شده)	۶۷,۹۷	۸۲,۸۱
مصرف حامل‌های انرژی	۵۷,۸۱	۴۲,۱۹
میزان فروش کالاها و خدمات	۳۳,۵۹	۳۹,۰۶
انتظارات در ارتباط با فعالیت های شرکت درماه آینده	۵۰,۷۸	۴۱,۴۱

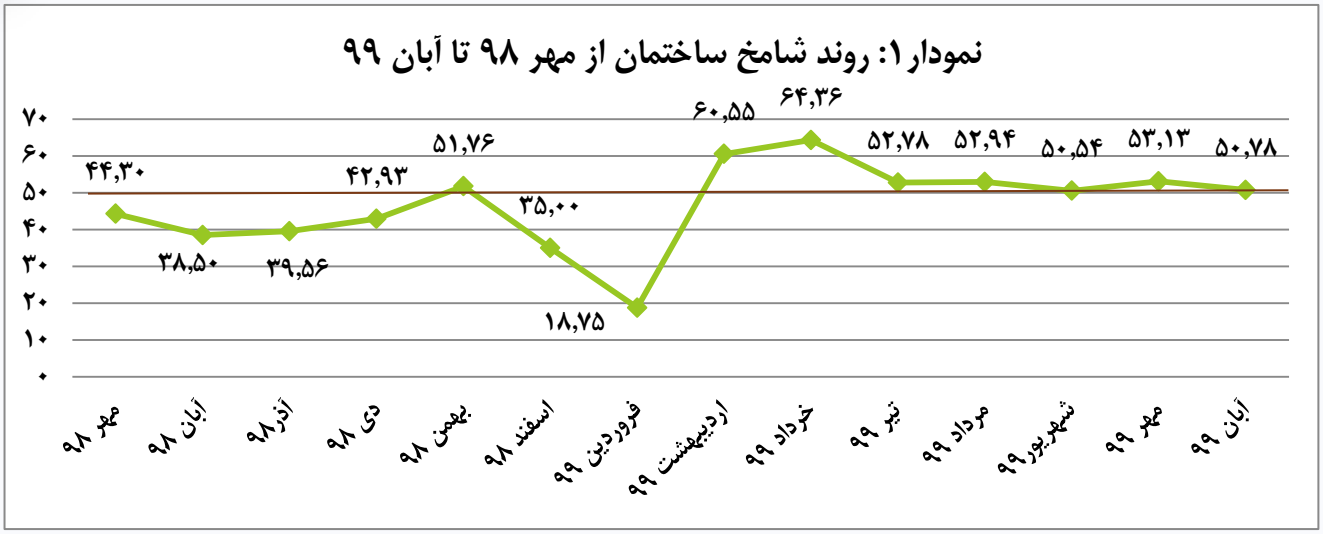

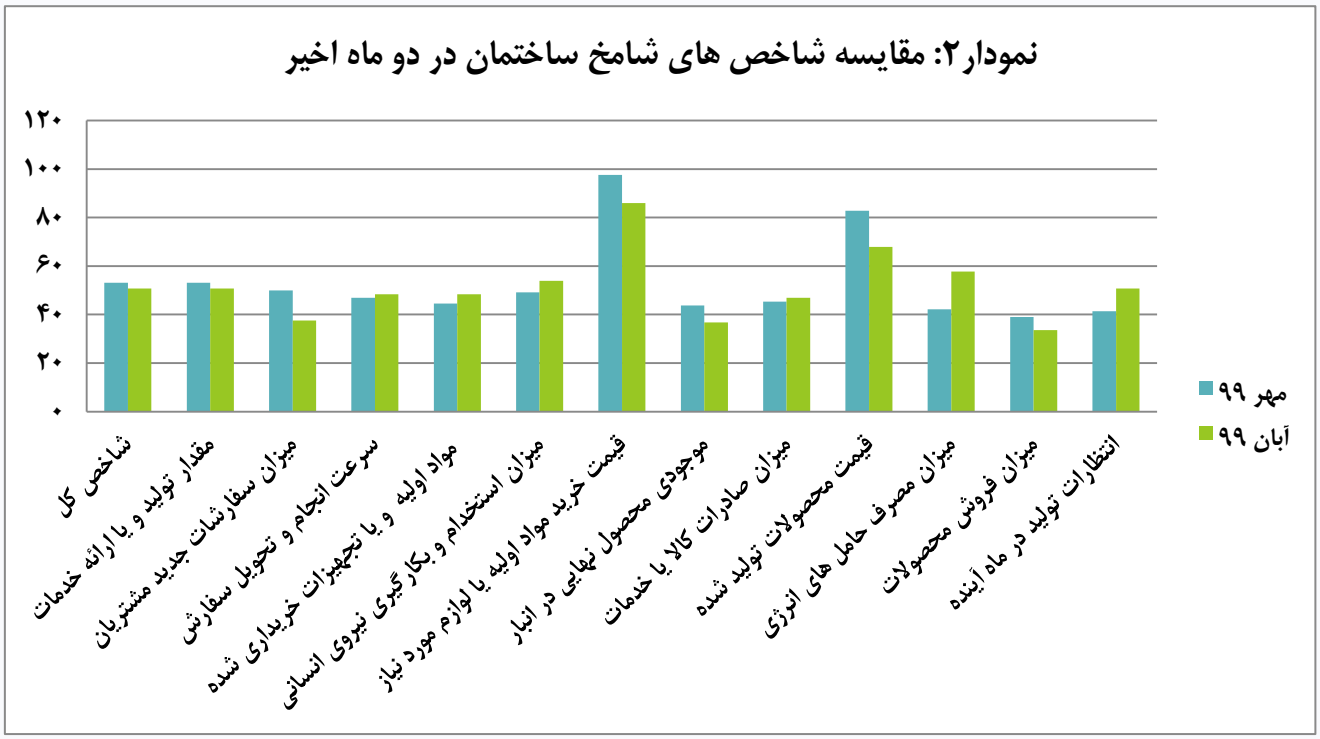

جدول ۲: عددشامخ ساختمان کشورهای منتخب در دو ماه گذشته

کشور	ماه اکتبر	ماه سپتامبر
اتحادیه اروپا	۴۴,۹	۴۷,۵
فرانسه	۴۲,۷	۴۷,۳
آلمان	۴۵,۲	۴۵,۵
ایتالیا	۴۸,۱	۵۱,۲
انگلستان	۵۳,۱	۵۶,۸
استرالیا	۵۲,۷	۴۵,۲

جدول ۳: عددشامخ ترکیبی (تولید، خدمات و ساختمان) کشورهای منتخب در دو ماه اخیر

کشور	ماه نوامبر	ماه اکتبر
استرالیا	۵۴,۷	۵۳,۵
اتحادیه اروپا	۴۵,۱	۵۰
فرانسه	۳۹,۹	۴۷,۵
آلمان	۵۲	۵۵
ژاپن	۴۷	۴۸
انگلستان	۴۷,۴	۵۲,۱

tradingeconomics.com

تحلیل شامخ بخش ساختمان ایران در آبان ماه ۹۹؛

صنعت ساختمان براساس استاندارد بین المللی طبقه بندی کلیه فعالیت‌های اقتصادی (ISIC)، به سه گروه اصلی **ساخت بنا، مهندسی عمران و فعالیت های ساخت و ساز تخصصی ساختمان** دسته‌بندی می‌شود. در یک تقسیم بندی دیگر، بخش ساختمان شامل دو بخش کلی مسکونی و غیرمسکونی (تجاری و عمرانی) است.

در بخش مسکونی روند کاهشی نرخ ارز و بدنبال آن رشد کمتر و یا حتی ثبات نسبی قیمت مواد اولیه و تجهیزات مورد نیاز این بخش بویژه در نیمه دوم ماه و نیز کاهش معاملات سوداگرایانه، منجر به کاهش رشد قیمت مسکن نسبت به چندماه اخیر شد. در بخش های عمرانی تغییر خاصی در میزان پیشرفت فعالیتها نسبت به ماه گذشته گزارش نشد.

با استناد به اظهارات فعالان ساختمانی، عدد شامخ ساختمان نسبت به ماه گذشته اندکی کاهش یافت. شاخص میزان سفارشات جدید و میزان فعالیت های تولید و یا ارائه خدمات ساختمانی در مقیاس ماهانه کمتر شد. البته کاهش شاخص میزان فعالیتها نسبت به میزان سفارشات شیب کمتری داشت که از دلایل عمده آن انجام فعالیتهای معوقه از ماه های قبل بود . کمبود عرضه بخشی از مواداولیه بویژه در اقلام وارداتی نیز بر کاهش شاخص میزان فعالیتها نسبت به ماه گذشته بی تاثیر نبود. در مقابل، شاخص سرعت انجام و تحویل سفارشات افزایش یافت. شاخص های "میزان بکارگیری نیروی انسانی" و نیز "میزان خرید مواد اولیه" نیز در مقایسه با ماه قبل روند افزایشی را تجربه نمودند. با توجه به روند کاهشی قیمت مواد اولیه بویژه در نیمه دوم ماه ، شاخص قیمت فروش کمتر شد. بدلیل انتظار کاهش بیشتر قیمتها و تردید کارفرمایان نسبت به خرید و انجام سفارشات جدید، شاخص میزان فروش نسبت به ماه قبل کاهش یافت. اما شاخص میزان مصرف حامل های انرژی بیشتر شد. شاخص صادرات این بخش نسبت به ماه گذشته در حد اندکی افزایش یافت.

فعالان بخش ساختمان علیرغم تعطیلات گسترده در آذر ماه بواسطه رعایت پروتکل های مصوب ستاد ملی مبارزه با ویروس کرونا، ثبات نسبی (۵۰,۷۸) را در حوزه صنعت ساختمان پیش بینی کردند.

از همکاری فعالان این حوزه و نیز سندیکای شرکتهای ساختمانی جهت پیش برد این طرح، قدردانی میگردد.

کاربران، ذینفعان و محققین محترم می‌توانند با مراجعه به پورتال تخصصی اتاق تعاون ایران به نشانی www.icccoop.ir به نسخه الکترونیکی این گزارش دست یابند. در ضمن می‌توانید نظرات، پیشنهادات و انتقادات ارزشمند خود را از طریق پست الکترونیک icc-statistics@icccoop.ir با ما در میان بگذارید.